

Het maai beleid van sloten, oevers en gras op de Groote Braak.

De sloten

Onze sloten bevatten zeer voedselrijk water. Dat klinkt goed, maar dat is het helaas niet. Door het te veel aan voedsel in de bodem en het water zien we in de zomers vaak een explosieve groei van algen en kroos. Het licht kan de bodem niet meer bereiken en al het leven in de sloot sterft af. De sloot gaat stinken. Om de voedselrijkdom in de hand te houden zijn de volgende beheermaatregelen van belang:

Wanneer het wateroppervlak dreigt te verdwijnen onder een laag kroos moet het worden verwijderd. Hetzelfde geldt voor de draadalg in het water.

De bodem van de sloten moet waar mogelijk met rust worden gelaten. In de bodem ligt veel voedsel opgeslagen. Bij het omwoelen van de bodem lost dit voedsel op in het water wat de groei van algen en kroos weer bevordert.

Een deel van de wortelende waterplanten in de bredere sloten kan blijven staan zonder dat de doorstroming nadelig beïnvloed wordt. Waterplanten zijn voedselconcurrenten van algen en kroos en belemmeren dus de groei daarvan. Waterplanten zuiveren het water. Drijvende waterplanten (waterlelies, kikkerbeet e.d.) vormen nauwelijks een beletsel voor de doorstroming. De oeverplanten zijn bovendien belangrijk omdat ze bescherming bieden aan jonge vogels en amfibieën.

Na de zomer moeten zoveel mogelijk plantenresten, zoals kroos en drijvende waterplanten uit het water worden gehaald, opnieuw om de voedselrijkdom te beperken.

Om dezelfde redenen moet voorkomen worden dat maaisel in het water achterblijft.

Na de herfst moet ook het bladafval van de bomen uit de sloten worden verwijderd. Hoe meer bladafval uit de sloten wordt verwijderd des te minder men hoeft te baggeren. Ook nu weer moet de bodem zo veel mogelijk met rust worden gelaten.

Wanneer we de natuur in de sloten alleen maar haar gang zouden laten gaan dan zou het grootste deel van onze sloten door diezelfde voedselrijkdom overwoekerd worden door riet. De sloten zouden razendsnel dichtgroeien. Daarom hebben we besloten om langs de meeste oevers het riet in de sloten selectief te bestrijden. Ongewenst riet in de sloot kan verwijderd worden door het minimaal 10 cm. onder de waterlijn af te knippen. De stengels lopen dan vol en de wortels raken uitgeput. Ontwortelen moet worden afgeraden i.v.m. het omwoelen van de bodem.

De oevers

In verband met het bevorderen van de verscheidenheid aan flora en fauna hebben we besloten dat het grootste deel van de droge oeverbeplanting tijdens het groeiseizoen mag blijven staan met uitzondering van het riet.

Om het zicht op te sloten te behouden en de verscheidenheid aan andere oeverplanten te bevorderen wordt het riet op de meeste droge oevers bestreden door tijdens het groeiseizoen het riet zo vaak mogelijk selectief af te maaien. Omdat riet met name in het tweede deel van de zomer voeding opslaat in zijn wortels heeft alleen maaien in de herfst, de winter of het vroege voorjaar weinig zin. Het versterkt juist de groei van het riet in het daaropvolgende jaar. Toch heeft riet zijn functie in de natuur en hoort het bij het polderlandschap. Daarom laten we het riet op sommige plekken staan en maaien we het daar alleen in het najaar of zelfs om de twee of drie jaar.

Veel vogels broeden alleen in overjarig riet.

De rest van de oeverbeplanting kan worden gemaaid in het late najaar wanneer het gewas is verdord en de zaden zijn verspreid. Om de voedselrijkdom van de bodem te beperken moet het maaisel worden afgevoerd binnen tien dagen na het maaien.

De grasvelden

We onderscheiden twee typen grasvelden, gazon en kruidenrijk hooiland.

Een gazon moet, afhankelijk van weer, om de 10 dagen het hele groeiseizoen door worden gemaaid. Om de grond niet uit te putten moet het (korte) maaisel blijven liggen. Het voortdurend maaien bevordert de groei en de dichtheid van het gras en voorkomt de groei van andere gewassen. Gazons zijn nuttig als speelweide. Ze hebben echter geen natuurwaarde. In het korte gras kunnen insecten geen voedsel vinden. Kort gras biedt ook geen schuilplaats. Daarom kiezen we op veel plekken voor een ander maaibeleid. Kruidenrijk of bloemrijk hooiland mag maar een of twee per jaar worden gemaaid.

Het tijdstip van maaien is bepalend voor het soort planten dat tussen het gras groeit. Willen we voorjaarsbloemen in het weilje een kans geven dan mogen we de eerste keer niet maaien voordat het loof van de voorjaarsbloemen is verdord en de zaden zich hebben verspreid.

Afhankelijk van het weer is dat meestal na half juni. Willen we de groei van zomerbloemen bevorderen dan mogen we pas maaien nadat de zaden de kans hebben gehad zich te verspreiden en het loof grotendeels is afgestorven. In het algemeen valt dit na half september. Om de rozetten van meerjarige kruiden en bloemen te beschermen mag daarin niet te kort gemaaid worden (hoger dan 7 cm.).

Ook voor kruidenrijk hooiland geldt dat hoe rijker de grond des de armer de verscheidenheid aan flora. Daarom voeren we het maaisel altijd af. De klepelmaaier die voor het gazon ideaal is omdat het maaisel dat moet blijven liggen kapotgeslagen wordt is voor de kruidenrijke hooilanden ongeschikt omdat het fijne maaisel niet goed bijeengeharkt kan worden. Het storten van slib op de oevers is natuurlijk uit den boze omdat slib zeer voedselrijk is.

Wanneer eenmaal de tijdstippen van het maaien per perceel zijn vastgesteld moet hieraan elk jaar worden vastgehouden. Alleen dan ontwikkelt het hooiland zich in de loop van jaren tot een rijk bloeiende voorjaarswei of zomerweide.

Op ons complex worden de weides die in de zon liggen meestal gemaaid als zomerweide, de weiden die schaduw hebben als voorjaars wei.

Langs de verharde paden wordt een strook van 40 cm. breedte kort gehouden. Langs het water van de moerasring wordt op ongeveer 1 meter van de oever een wandelpad van 60 cm. breedte kort gehouden met om de oever voor onderhoud bereikbaar te houden. Het maaisel hoeft niet te worden afgevoerd.